

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 95.

Sobota 26. novembra 1927.

Leto II.

Kako rešuje vlada problem brezposelnosti

Na izjavo min. soc. politike o ukrepih za podpiranje brezposelnih, o kateri smo pisali zadnjič, je odgovoril interpetant, sodr. Petejan naslednje:

Spoštovana skupščina! Problem brezposelnosti ni samo problem delavskega razreda kot takega, ampak je splošni socialni problem, ker tangira direktno delavce, indirektno pa vse sloje prebivalstva. Radi tega se s tem problemom pečajo vse države, industrijske kakor tudi neindustrijske, ker vidijo, da je to njihova dolžnost in potreba.

Tudi v naši državi se je s tem problemom pričelo pečati že takoj ob sestavljanju našega ustava. Že tam imamo v čl. 31. določilo, da se mora v naši državi uvesti zavarovanje brezposelnih delavcev. Na podlagi tega člena ustave smo dobili zakon o zavarovanju delavcev, dne 30. maja 1922. § 2. tega zakona govori o zavarovanju delavcev za slučaj brezposelnosti in pravi, da se to zavarovanje uredi pozneje.

Za tem zakonom smo dobili zakon o zaščiti delavcev, v katerem je isto tako povdajeno in sicer v § 99. kjer se pravi, da je naloga Borz dela ta, da dajejo podporo nezaposlenim delavcem. To vse je bilo izvršeno v dobi, ko so bile v državi in izven nje druge socialne razmere in drug pritisk na naše merodajne kroge, da so se s tem problemom pečali.

Zalibog je pa, odkar so bili zakoni sprejeti, ki so v bistvu lepi in ki se z njimi lahko ponasamo v inozemstvu, velik del teh zakonov ostal na papirju in delavstvo danes nima skoraj ničesar od tega.

Gospodje, na mesto zakona za zavarovanje delavcev proti brezposelnosti, smo dobili s finančnim zakonom za l. 1922-23 to, da se nalaga delavskim posredovalnicam, da pobirajo prispevke, ki jih naj plačujejo delavci in delodajalci. Dotični člen finančnega zakona se glasi:

»Ovlaščuje se Ministar Socialne Politike, da u cilju pobiranja potrebnih sredstva za pomaganje nezaposlenih radnika, osnivanje radniških azila i plačanje putnih troškova radnika, koji putuju radi traženja posla može razrezati naročiti prizvez, najviše do 3% na vse poslodavce i radnike, koji podleže pod odredbe zakona o osiguranju radnika, i koji će se naplaćivati jednovremeno i na isti način kao i prinos za osiguranje radnika u bolesti.

Način upotrebe tako prikupljenih sredstava propisuje Ministar za Soc. Politiku naročitim naredbama.

Za tem finančnim zakonom še do danes nismo dobili pravilnika, s katerim bi se ta denar, ki je nabran od delavcev in delodajalcev, razdelil. Dobili smo način, po katerem se ta denar pobira, nismo pa dobili načina, kako naj se razdeljuje med brezposelne delavce. Tega prispevka se je nabralo do danes, kakor to trdijo okrožni uradi in delavske zbornice, približno 40 milijonov dinarjev. Današnji izkaz, ki nam ga je podal gospod minister za socialno politiko, ni povsem točen in nam ne kaže jasno, koliko je faktično tega denarja. (Stjepan Radić: Gospodin minister kaže da 20—30 milijuna dinara!) Na žalost moram reči, da se ta denar, ki je bil nabran v ta namen, da se z njim podpirajo delavci, nahaja danes v Beo-

gradu — mislim, da v Hipotekarni banki.

V tem času se je zgodilo še nekaj drugega. Namesto, da bi se nabrani denar uporabil v svrhu, za katero je bil nabran, da bi se namreč razdelil v podporo brezposelnim delavcem, se je zgodilo, da smo s finančnim zakonom za l. 1925-26 oziroma za l. 1927-28. dobili določilo, da se Borze dela, ki so upravljale s tem denarjem, razpustijo. Ministrstvo za socialno politiko s proračunom ni dobilo sredstev, da bi te delavske posredovalnice vzdrževalo. Javno moram konstatirati, da je tedanja antisocialna vlada sklenila, da se uniči še to malo tistih socialnih dobrin, ki smo jih dobili l. 1921-22. Vsi protesti delavskih korporacij in strokovnih organizacij po celi državi brez razlike strank, ki so jih sklepale na vseh kongresih in jih pošiljale vsakokratnemu ministru za socialno politiko — nočem govoriti samo o sedanjem gospodu ministru za socialno politiko, ker nočem govoriti o osebah marveč o stvareh, so ostali brezuspešni, storilo se ni nič.

V finančnem zakonu za l. 1927-28. je došlo nekaj, kar je proti intencijam zakona, s katerim se je ta prinos utrdil.

V tem zakonu se dotična točka glasi sledeče: »Ovlaščuje se ministar socialne politike, da može u cilju odklanjanja besposlice od novca prikupljenog na osnovu ovlašćenja čl. 110. finansijskog zakona za 1922-23. god., a u koliko taj novac nije neophodno potreban za organizaciju posredovanja rada i davanja neposredne pomoći besposlenim radnicima, stvoriti fond u svrhu davanja jeftinih zajmova za podizanje radničkih stanova, a po načelu da se taj novac ima podeliti po pokrajinama, u istom srazmeru, kao što je bio i ubran.

Detaljne propise o organizaciji posredovanja rada i davanja neposredne pomoći besposlenim radnicima, kao i o davanju zajmova za podizanje radničkih stanova propisuje Ministar Socialne Politike, po odobrenju Ministarskog Saveta a u sporazumu sa Financijskim Odborom Narodne Skupštine, naročitim pravilnikom.

Gospodje, prvi del tega paragrafa je v absolutnem nasprotju s členom, ki sem ga prej prečital, ki ga vsebuje finančni zakon za l. 1922-23. in v nasprotju z zakonom o zaščiti delavcev, ki v § 74. izrecno pravi, da vsi stroški za Borze dela gredo na breme ministarstva za socialno politiko, da so vsi stroški za vzdrževanje teh institucij pokrivajo iz rednega budžeta. V zadnjem finančnem zakonu pa imamo točko, ki pravi, da se minister za socialno politiko pooblašča, da porabi v bodoče za vzdrževanje Borz dela denar, ki ga plačujejo delavci in delodajalci.

(Konec prihodnjič.)

Poskusite
„PEBEKO“
ZOBNO PASTO
in prepričali se boste o do-
broti in uspehu paste.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII., Zadržni dom.Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.
Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in sečilne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane 1— Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1— Din. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta 2-25 D. Pri večjem številu objav popust.

Tragedija: Trocki.

(Iz »Arbeiter-Zeitung«.)

V dunajski bohemski kavarni sedi židovski novinar, igra šah, bere časopise, si izposoja denar, da plača naročeno. Po cele ure debatira z raznovrstnimi ljudmi o umetnosti, filozofiji, politiki, za socialistične liste piše članke o Balzacu, o svetovnem gospodarstvu, o Rusiji; ljudje čutijo veliko nadarjenost, velik temperament. Iz njega lahko postane kjerkoli znamenit novinar, znamenit agitator, lahko pogine nekje v prognanstvu — ta nemirni emigrant, ki veruje v množice, ki njega ne poznajo. Napol bohem, napol fanatik čaka na dogodek, ki bi ga potegnil iz ozračja redakcij, kavarn, na dogodek, ki bi mu dal priložnost, da zadovolji svojo častiželjnost, da pride njegovo življenje na oder — toda tisoči čakajo enako njemu, bodočnost je zagotena, neverjetna, dvomljiva. Ali se bo sploh kdaj vrnil v Rusijo, ali ne bo po vseh evropskih mestih trosil svoje strasti, svojega talenta — ta nemirni emigrant Lev Trocki? Vse je negotovo.

Deset let kasneje. Revolucija v Rusiji. Neverjetno se je uresničilo. Trocki se povrne iz Evrope. Začetkoma ni niti menjševik niti boljševik in skuša delati politiko na svojo pest. Kmalu se pa sporazume z Leninom. Mogočno se razmahne njegova osebnost, vsa smelost, vsa strast revolucije se vtelesi v njem. Trocki je kmalu najpriljubljenejši, najekspoziranejši vodja boljševikov. V teh mesecih pred oktobersko revolucijo dela močnejše, elementarnejše kakor Lenin, ki mu manjka podžigajoče besede, velike poze. Mornarji, najaktivnejši revolucionarji obožujejo njega, najaktivnejšega revolucionarja in v odločilnih dnevih je on tisti, ki žene Lenina naprej. In njegova neustrašenost, njegov dan triumfira; na čelu nekaj stotinam rdečih gardistov koraka proti prvemu generalu kontrarevolucije — Kornilovu, pozove z vulkanskim govorom sovražnikove vojske, da pridejo pod rdeči prapor, zlomi s silo besed silo orožja. Obdaja ga ves sijaj in vsa romantika divjega, bodočnosti pijanega časa. In potem: junak Brest-Litovskega, junak svetovne revolucije. In potem: vrhovni poveljnik rdeče armade, ki jo je on ustvaril. In ta sijajni novinar, ta grandiozni govornik, ta nemirni duh, ki bi mu priso-

jal vse, samo enega ne: organizatorične sposobnosti, neizprosne discipline — on se izpremeni skoro čez noč v vojaškega, neizprosne organizatorja, v moža rezkih povelj najstrožjega reda. Poleg takega fantastičnega razmaha obledi Napoleonova usoda.

In zopet deset let kasneje. Lenin je mrtev. Revolucija je stabilizirana. Leninov naslednik se ne imenuje Trocki, nego Stalin. Vrhovni poveljnik rdeče armade se ne imenuje več Trocki, temveč Vorosilov. Trockijeve prijatelje preganjajo in zapirajo. In Trockija samega izključijo iz stranke, proglasé za izdajalca. — Trocki je brez moči, brez vpliva, senca preteklosti. Revolucijo, katere junak je bil on, praznujejo drugi, njega pa izžvižgajo, ako hoče govoriti. Lenin in Trocki — to sta bila bogova revolucije. Lenin je mrtev, Trocki zavržen.

Toda ni to velika tragedija Trockega, da se je povzpел do najvišje moči, da je padel nagloblje — tragedija Trocki je

tragedija revolucije, tragedija diktature.

»Revolucija požre svoje lastne otroke!« — tako beremo v čudoviti Büchnerjevi drami Danton. Revolucija je požrla Kerenskega, social-revolucionarje, menjševike in sedaj Trockega; medtem ko se v vseh kinah kaže v filmu njegova slika, medtem ko defilira rdeča armada, ki jo je on ustvaril, množica njega izžvižga, diktatorji ga preženejo. Delo živi, toda stvarnik sam je odveč, je v breme, je postal nevaren temu, kar je sam ustvaril. Kajti on je hotel imeti drugačno revolucijo, ki jo meri po ideji, ki ga je navdahnila in s katero je navdahnjen; on zahteva, da postane revolucija zopet taka, kot je bila, da se ne izpreminja v starosti kot vse na zemlji, temveč da gori v večni mladosti. Tragično je to, da imata prav oba, Stalin in Trocki: Trocki, ko trdi, da se je Stalin odpovedal revoluciji, in Stalin, ko pravi, da Trocki ogroža plod revolucije.

Revolucija in plod revolucije — to je bridko nasprotje. Razmah in padec Leva Trockega, usoda tega velikega in sijajnega moža, bo za vse čase simbol večne revolucijske tragedije.

Celjsko pismo.

Občinske volitve v celjski okoliški občini, o katerih smo že v zadnji številki na kratko poročali, so pri kraju in nastopilo je sedaj vprašanje, katera stranka bo dobila župana. Naša politična organizacija bo o nadaljni taktiki sklepala te dni in pri tem sklepanju imela pred očmi predvsem delavske koristi ter strankina načela in program. Pri drugih strankah je po naših informacijah položaj sledeči: Klerikalci, ki so s skupnim številom odbornikov obeh list relativno najmočnejši, moledujejo predvsem okoli Nemcev, čeravno so v »Slovincu« napisali ne preveč laskave stavke proti nemškimi volilcem, oziroma njih stranki in že pred volitvami skušali sporazumno z drugimi slovenskimi meščanskimi strankami vprizoriti koncentriran boj pro-

ti nemški »invaziji« v občinski odbor. Tak način postopanja proti Nemcem, ki so v mestni občini pri občinskih volitvah junija meseca pripomogli klerikalcem do moči, se nam sicer ne zdi preveč odkritosrčen, vendar pa klerikalci, kot »lojalni« politični prijatelji Nemcev, od slednjih pričakujejo, da jim bodo tudi v okoliški občini pripomogli do županskega stola, za katerega se med klerikalci puli več uglednih in neuglednih osebnosti. Demokratje, ki so pri občinskih volitvah občutno nazadovali, prihajajo s petimi odborniki v pošte, ne sicer kot odločujoča skupina, pač pa kot grupa, ki lahko stavi svoje zahteve, posebno če bi prišlo na tapet vprašanje nemške »nevarnosti«. Že pred volitvami so se baje nekateri vodilni možje iz

Kdor si še ni ogledal

bogate zaloge in velike izbire mojih, pravkar v večjih partijah dospelih damskih in moških dublov in velurjev, naj takoj pohiti k trdku

L. ORNIK

v Koroško cesto štev. 9,

kjer dobi blago pod ugodnimi plačilnimi pogoji!

demokratskih vrst izjavili za kompromis s klerikalci, naleteli pa so na odpor v lastnih vrstah, vsled česar se niso še definitivno odločili, kam bodo krenili. Radikalni z dvema odbornikoma bi prišli v poštev k večjemu kot pomoč klerikalcem skupno s štirimi nemškimi odborniki, kombinacija, ki se nam zdi najbolj verjetna, če ne bodo med Nemci prodrli oni, ki so proti podpiranju klerikalcev in to ravno zaradi neodkritosrčnosti slednjih. Kakor rečeno, bo naša organizacija o taktiki v občinskem odboru še sklepala, zavedajoč se pri tem, da so meščanske stranke pripravljene pozabiti na vsa nasprotstva, kadar gre za skupen nastop proti delavstvu!

Rezultat volitev je za našo stranko razveseljiv, kajti napredovali smo od skupščinskih volitev za 38 glasov in dva odbornika, od zadnjih občinskih volitev pa za 176 glasov, kar smo že poročali. Nedeljske volitve so dokaz, da se delavstvo v celjskem srezu dramu, kar nam kažejo tudi volilni rezultati v nekaterih drugih občinah. To dejstvo ne zbršuje nobeno lažljivo poročanje naših nasprotnikov, ki skušajo napredek socialističnih glasov zbrisati z iz trte zvitiimi lažmi in natolcevanjem. »Slovenec« je n. pr. poročal, da so socialisti v nedeljo terorizirali delavske volilce. Število 313 socialističnih glasov je »Slovenčevemu« poročevalcu zmešalo možgane in v pondeljek je po volilnem, ali drugem mačku videl, da je dan prej tekla v Gaberjih sama kri, povzročena od »terorja«, ki so ga nad delavskimi volilci uganjali socialisti. O socialističnem terorju si upajo pisati ljudje, ki niso še nikdar niti črke napisali proti resničnemu terorju, ki ga uganjajo v tamošnjih tovarnah kapitalisti in njih valpti nad vsem delavstvom brez razlike. Naj bodo gospodje okoli »Slovenca« pomirjeni: tok časa gre v smeri spoznanja in delavstvo, polagoma sicer, a za to tem bolj gotovo spoznava, da je naša stranka edina resnična zastopnica delovnega ljudstva in da je klerikalna stranka — dekla za vse!

Kakor že omenjeno, so demokratje občutno nazadovali kljub temu, da so se za okoliške občinske volitve združili z narodnimi socialisti in radičevci. Tudi za nje je glavni rezultat znak, da delavski in kmetski volilci ne morejo zaupati strankam, ki hočejo vsem služiti. Sprememba naslova na listi ni »naprednim« strankam nič pomagala ter napredovali so — rakovo pot!

O bertonovcih smo že poročali, da so pri 66 podpisih dobili 38 glasov, kar znači, da je malo takih, ki vzamejo to stranko za resno. Sedaj se sicer tolažijo, da za njih je glavno delo na gospodarskem polju in da so jim volitve deveta briga. Vsekakor bi pa mi radi vedeli, zakaj so se po tem takim pred volitvami zaganjali v našo stranko in posamezne sodruge kakor dihurji, o čemur poročamo na drugem mestu. Značilno, jako značilno je to za »social-demokrate« njih branže, ki so v njih domišljavosti z zvitiimi poročili skušali zmanjšati zaupanje, ki ga med delavstvom v okoliški občini vživa naša stranka in posamezni sodruzi. Mi smo jim za neplačano agitacijo za našo listo sicer jako hvaležni, ven-

dar pa rečemo, da če si mislijo pridobiti s takim postopanjem zaupanje med delavstvom, se prokletu motijo!

Naši sodruzi v okoliški občini so na nedeljski volilni uspeh lahko ponosni! In za tem uspehom bodo prišli še drugi in večji, če bomo znali pritegniti k delu v naših organizacijah vse, ki se zavedajo, da rešitev delavstva pride le potom dela njega samega! Zato vsi na organizatorično delo, da bomo z uspehi v okoliški občini pokazali pravo pot tudi delavcem in nameščencem v mestu, ki se po ogromni večini puste voditi od fraz in obljub meščanskih strank, katere so pa ravno v mestnem občinskem svetu v teku samih dveh mesecev pokazale, da se spomnijo na delavce in nameščence samo ob volitvah, ko pa gre za to, da se čuva interese delovnega ljudstva, pozabijo na volilce iz delavskih vrst! **To se je v mestnem občinskem svetu že opetovano izkazalo**, posebno pa se je izkazalo na zadnji seji mestnega sveta, ko si vse meščanske stranke niso upale, ali bolje rečeno se niso hotele izreči za osemurni delovnik in nedeljski počitek, kar ne zadene samo trgovskih nastavljenecov, temveč vse delavstvo brez razlike. Ravno tako so vse meščanske stranke z lahkoto in brez skrbi za »proračunsko možnost« poklonile na zadnji seji 10.000 dinarjev nekemu športnemu klubu, v katerem se udejstvujejo skoro brez izjeme bogati ljudje, ki uporabljajo prostor »Lawn tenisa«, za katerega bo mestna občina plačala onih 10.000 dinarjev. Ko je pa šlo za to, ali naj občina plača za svoje nameščence in delavce dohodninski davek, so gospodje šele po pretresu vseh mogočih »pomislekov« in vsled odločne zahteve delavske delegacije sklenili ta davek plačati! Za delavsko prosvetno organizacijo »Svoboda«, ki je pri občini zaprosila za podporo za predavanje, ni denarja in prošnja je bila zavrnjena ne da bi o tem sklepal občinski svet. Za društvo, kjer se zbira sama meščanska in bogata elita, pa kar 10.000 dinarjev. O odklonitvi »Svobodine« prošnje bo sicer še govora v občinskem svetu, vendar smo hoteli to dejstvo že danes navesti, da predočimo, kako se v občinski hiši dela in da javno povemo, da bo delavska delegacija v občinskem odboru nastopila proti takemu postopanju z vso ostrostjo! Delavsko zastopstvo v mestni hiši ni številno, kljub temu pa se zaveda, da je dolžno napeti vse sile, da se v občini postopa za vse enako in da je občina predvsem poklicana ščititi gospodarsko šibkejšo ljudi!

Da pa bo mogoče doseči v vseh teh in enakih vprašanjih čim več uspehov, je potrebno, da tudi delavci in nameščenci iz mesta gredo na pot, po kateri hodi delavstvo v okoliški občini! Le močna organizacija nam je porok za čim večje uspehe v boju proti buržuaziji, uspehe, ki bodo učinkovitejši, čim večja bo proletarska zavest vseh onih, ki delajo! Zato je dolžnost vseh, ki se zavedajo, da spadajo v delavske vrste, da se v naših organizacijah ne samo včlanijo, marveč tudi delajo na polju osvoboditve proletariata! Ko bo vsak delavec in nameščenelec v Celju naredil to svojo proletarsko dolžnost, bomo v stanu o raznih vprašanjih tudi iz našega mesta drugače pisati in naštevati ne samo volilne, temveč tudi druge uspehe! **V organizacijo!**

Kultura.

Okrožna konferenca! Pozivamo še enkrat vse podružnice delavske telovadne in kulturne zveze »Svoboda« nahajajoče se v mariborski oblasti, da pošljejo sigurno vsaj enega polnomočnega delegata na okrožno konferenco, ki se bo vršila dne 27. novembra 1927 v Muti ob 3. uri popoldne v gostilni A. Dobnik (Spodnja Muta). Ker je dnevni red zelo važen, pričakujemo obilno udeležbo. Sklicatelji maribor. podružnice.

Dnevne novice.

Ljubljanski občinski svet bo sklican.

V kratkem bo sklican ljubljanski občinski svet, da izvoli župana. To bo prva seja po dolgi pavzi v samoupravi ljubljanske občine. Kršitve zakona toliko let sta krivi obe najmočnejši meščanski stranki v Ljubljani, ki sta s svojimi spletkami sabotirali ljubljanski občinski svet. Iz tega razloga socialistična stranka ne more imeti zaupanja ne do klerikalcev, ne do demokratov, ker kakor vse kaže, se ti dve stranki z ozirom na stališče do ljubljanske občine še niso prav nič poboljšali.

Nobena teh strank nima večine v občinskem svetu. V gospodarskih in proračunskih vprašanjih pa sploh ni mogoče napraviti nobenega sklepa, če se demokrati in klerikalci ne sporazumejo.

Z demokratičnega stališča je torej neobhodno potrebno, da občinski svet posluje, poslovati pa more samo takrat, če se ustvari delovna večina iz klerikalnega in demokratskega kluba, kar bi bilo pri pametnih meščanskih strankah prav lahko, ker med njimi komunalno-političnih razlik ni. To, če demokrati sovražijo »farje« in klerikalci »frazmaurerje«, to ljubljanske občinske volilce proklete malo briga. Izvoljeni občinski svet ima nalogo, da dela; s »farji« in »frazmaurerji« pa naj se gospodje zmerjajo med seboj, ne pa v občinskem svetu, kjer so kot zastopniki ljubljanskih volilcev. Če ne pride v občini do dela, potem moramo pač sami priznati, da smo poslali v občinski svet ljudi, ki nočejo delati za občino, ki ne razumejo svoje naloge, marveč so vzeli v občinski svet s seboj vse svoje smrdljive bombe, da v njem dalje okužujejo na otroški način ozračje.

Povedati moramo še eno. Volitev župana bo na prvi seji. Že naprej opozarjamo, da je župansko mesto važno zaupno mesto, na katero sme sesti le človek, ki se mu ničesar ne more očitati.

Hišni posestniki in bombe.

Hišni posestniki so, skoraj bi rekli, hujši kakor komunisti, proti katerim velja v prvi vrsti zakon o zaščiti države.

Ko je bila v razpravi naredba o podaljšanju zaščite stanovanjskih najemnikov, so prihruli zastopniki hišnih posestnikov v zbornico, delali tam dirindaj in hoteli prisiliti, da se zaščita stanovanjskih najemnikov ukine. Vodena zaščita stanovanjskih najemnikov je bila kljub temu podaljšana do maja 1928.

Imeli so pa hišni posestniki nedavno kongres cele države v Beogradu, kjer so lamentirali proti vladi in stanovanjskim najemnikom in eden izmed govornikov, kakor so poročali listi, je zagrozil, da bodo hišni posestniki morali seči po — bombah.

Tako torej! Hišnim posestnikom je dovoljeno z represalnimi pomočki vplivati na narodno skupščino, dovoljeno jim je groziti z bombami, pa je vse v redu.

Kje in kdaj so nastopili delavci na tak način? In vendar delavstvo na svojih shodih ne sme niti kritizirati vlade in strank, ki so v vladi in s tem odgovorne za krivice, ki jih zakrivi režim nad proletarskimi državljani. Delavec samo črni besedico ali celo le pogled nekoliko po strani, pa si že začopaten po zakonu o zaščiti države.

Mi ne kličemo zakona o zaščiti države nad hišne posestnike, ker je ta zakon protiušten in nepotreben. Ali s temi dejstvi smo hoteli pokazati, da je ta zakon napravljen, da se jemlje svoboda — delavskemu razredu, ker zaradi delavstva pa resni država v nevarnosti.

Ministrski predsednik Vukičević in ljubljanski občinski svet. Klerikalni krogi trosijo po Ljubljani vest, da je min. predsednik Vukičević povedal dr. Korošcu, da ima od osebe, ki je svoj čas igrala vlogo v socialističnem pokretu, obvestilo, da bodo socialistični občinski svetniki v ljubljanskem občinskem svetu pri volitvi župana glasovali za dr. Puca. Objavljamo to, da razkrinkamo demo-

kratske in klerikalne intrige; naši sodruzi v občinskem svetu bodo pa imeli pred očmi samo interese delavcev in socialističnega pokreta in se ne bodo ozirali na želje niti klerikalcev niti demokratov.

O delovnem času v trgovskih prodajalnah.

se zadnje čase mnogo piše v meščanskih listih. Čital sem med drugim, da so ljubljanski trgovci sklenili uvesti 11-urni delavnik, celjski trgovci pa 10-urni delavnik, celodnevno delo ob praznikih in 3-urno delo ob nedeljah dopoldne. Trgovski nameščenci so proti temu protestirali in zahtevali uvedbo 8-urnega delavnika in absoluten nedeljski in prazniški počitek.

Čudim se samo enemu, da trgovski nameščenci, razen celjskih, ki so se popolnoma pravilno obrnili za podporo v njihovem boju tudi na vse delavske strokovne organizacije, ne smatrajo za potrebno, da take boje izvojujejo skupno z ostalim delavskim razredom. Še vedno se ne zavedajo, da so del celokupnega delavskega razreda in da so njihovi delodajalci njihovi principijelni nasprotniki. Sicer je res, da je zadnje čase vendar pričelo tudi v njihove vrste prihajati nekoliko jasnosti v tem pogledu, vendar to še vedno ni zadostno. Kadar se bodo zavedali, da morejo najti oporo samo v celokupnem delavskem razredu in da jim te opore njihovi principijelni nasprotniki — delodajalski razred — ne more dati, takrat šele bodo dosegali prave in trajne uspehe.

Sedaj se bore trgovski pomočniki za 8-urni delavnik. Kot podkrepitev svojih zahtev navajajo svoje kulturne in socialne potrebe, soglasno razvoju delavskega gibanja v zapadnih evropskih državah. Delodajalci se nasprotno sklicujejo na potrebe kupujočega občinstva, na gospodarsko krizo, katero hočejo reševati s podaljševanjem delovnega časa in uvedbo nedeljskega dela. Najbolj demagoško je njihovo geslo, da se mora iz oziroma na kupujoče občinstvo uvesti 11- in 10-urno delo v trgovinah. Demagoško je zato, ker hočejo s tem nas, delavski razred, ki se sami borimo za 8-urni delavnik in ki predstavljamo maso kupujočega občinstva, obdolžiti, da mi zahtevamo podaljšanje delovnega časa v trgovinah. Če bi vedel, kateri izmed trgovcev je to nesramno trditev izustil, bi sam propagiral, da se mu na tako nesramnost in zasramovanje delavskega razreda, katerega smatra menda za topo in neumno maso, odgovori z edino primerno gesto — z bojkotom njegove trgovine! — Take trditve smatramo za žalitev našega boja za 8-urni delavnik in bomo vsakega trgovca, ki bi se drznil javno izreči tako nesramno trditev, podučili na način, da si bo enkrat za vselej premislil iz nas delavcev norčevati se!

Trgovskim pomočnikom pa priporočam, da se vendar enkrat orientirajo v pravi smeri — v smeri sodelovanja s celokupnim delavskim razredom — in vodijo svojo borbo na razredni podlagi, ker le takrat bodo v svojih bojih zmagoviti!

Tovarniški delavec.

Nadaljevanje poročila o IV. plenarni skupščini Del. zbornice smo morali vsled preoblega nujnega gradiva odložiti do prihodnje številke.

Solčni žarki izbelijo perilo, vendar se nikdo ne boji, da bi to moglo škodovati perilu. Stoletja že delajo gospodinje na ta način. Prašek za pranje »Radion« je poznan šele nekaj let in so se radi tega napravili pozikusi, pri katerih se je z »Radionom« pralo 50, potem 100 in končno 500 krat, pa so vlaknenca perila ostala nepoškodovana.

Tiskovni sklad. Danes se je zgledil v naši upravi sodr. Lovrenc Gorjup, ki je prišel iz Amerike na oddih, ter daroval za tiskovni sklad 100 Din. Iskrena hvala!

Maribor.

Narodno gledališče v Mariboru.

Sobota, 26. nov. ob 20.: »Eva«. Ab. C. Kup. Nedelja, 27. nov. ob 15.: »Čardaška knežinja«. Znižane cene. Ob 20.: »Rokovnjača«. Premijera.

„Raduje se življenje nam, saj Radion pere sam!“

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Varuje perilo!

Torek, 29. nov. ob 20.: »Bajadera«. Ab. D. Kuponi.

Sreda, 30. nov. ob 20.: »Igra s smrtjo«. Ab. A. Kuponi.

Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo 27. tm. bodo zopet dve predstavi: popoldne priljubljena opereta »Čardaška knežinja«, da si jo morejo pogledati tudi okoličani. Za to predstavo veljajo znižane cene. Zvečer bo premijera najpopularnejše slovenske ljudske igre »Rokovnjačev«, ki se bo igrala samo izven abonmana.

Gostovanje maribor, gledališča v Ptuj. V ponedeljek 28. nov. se vprizori priljubljena Kalmanova opereta »Čardaška knežinja«. Vd uspeha te predstave bodo odvisna eventualna nadaljna gostovanja maribor. gledališča v Ptuj.

Seja občinskega sveta. Mariborski občinski svet je imel v petek, dne 18. novembra, svojo deseto sejo. Občinski svetniki so prišli skoraj polnoštevilno in občinstva je tudi prišlo toliko kot malokdaj. Večina te publike se je interesirala samo za točko: razdelitev stanovanj v novih občinskih hišah. Na žalost niso prišli zainteresirani na svoj račun, ker se take reči razpravljajo v tajni seji. Gospodu županu gotovo ni ugajal tak obisk, zato je takoj izjavil, da se bo kot prvo točko obravnavalo o razdelitvi stanovanj. Zato je morala galerija zginiti. Predno pa se je to zgodilo, je župan podal nekatera poročila, prečital nujni predlog kluba SSJ za odpravo potnih vizumov za Avstrijo in pa odgovarjal na več interpelacij istega kluba. — Sodrug Eržen je ponovil svoje vprašanje iz prejšnje seje glede razširjave tovarne Zelenka, ki povzroča ropot in mnogo neprijetnosti prebivalcem Linhartove ulice. G. župan je povdarjal, da je podjetnik zadostil vsem zahtevam. Glede povečanja tvornice da je tudi pravočasno zaprosilo podjetje za dovoljenje, čemur pa je sodr. Eržen oporekal. V enaki zadevi je vprašal s. Bahun župana glede snovanja kralnice v Mlinski ulici. Ta tvornica bo popolnoma v zaprtem delu mesta. Na tozadevno vprašanje, ki ga je s. Bahun stavil na župana v prejšnji seji, je dr. Leskovar odgovoril, da mu ni nič znanega, da se gradi omenjena tovarna in da tudi ni nikdo zaprosil tozadevne dovoljenja. Naslednjega dne se je g. župan informiral pri njegovih »inštancah«, ki so ga poučile, da je podjetje zaprosilo za dovoljenje gradbe, da se je zadeva obravnavala v neki seji mestnega sveta in da je bila gradba dovoljena ter da je g. župan tudi podpisal dotični akt! Toda čez mero zaposleni g. župan je na tako »bogatelo«, ko gre za celo tovarno — pozabil! Svoječasno se je sklenilo, da se tovarne v zaprtem mestu ne smejo graditi, marveč na periferiji. Mestni svet pa, katerega tvorijo samo blokaši, je to načelo sedaj prelomil. — Nadalje je vprašal s. Eržen župana, zakaj se ni izvršil sklep občinskega sveta glede popravila barak v Danjkovi ulici, pač pa se je vprašalo srezko poglavarstvo, čigava last so omenjene barake, kar je popolnoma nepotrebno, ker smo že omenjene barake popravljali, ne da bi vprašali, čigave so. Župan se je izgovarjal na gradbeni urad, češ da je baje ugotovil, da je ena baraka v tako slabem stanju, da je ni vredno popravljati in se naj tedaj v božjem imenu — podre! Župan je omenil, da bomo imeli sedaj nekaj drugih stanovanj v bivši Hofmanovi usnjarni kakor tudi v Dravski vojašnici na razpolago. K tej županovi izjavi je hotel s. Bahun besedo, ki mu je na sprva župan ni hotel dati, češ: nimate besede! S. Bahun: »Pa jo zahtevam in mi jo morate dati; če pa ne, potem pa tudi vi ne boste govorili.« Končno se je trdovratni dr. Leskovar udal

in s. Bahun je povedal naše mnenje, da namreč ni vseeno, če se pusti barako podreti, ki bi se gotovo še lahko za silo popravila, ker je brezstanovanjcev vedno več! — Po tem je bila javna seja prekinjena in se je v tajni seji razpravljalo o razdelitvi stanovanj. Glede te razdelitve si dovolimo povedati svoje mnenje na drugem mestu.

Klerikalna doslednost! Kakor brž se je pojavila kandidatna lista socialistične stranke za obč. volitve v Mariboru, že so se spravili klerikalni glodavci nad njo ter iskali dlake. In našli so, da je prvih 12 kandidatov iz samih buržujev, ali vsaj takih, ki niso delavci. Toliko je klerikalni šmok prisodil socialistom mandatov. Šele za dvanajstim kandidatom se začno po njegovem mnenju delavci. Da bi resnicoljubni »Slovenec« to tudi dokazal, zato je naše sodruge po- višal — seveda takse prosto — v visoke uradnike ali pa same »mojstre«. Tako je s. Eržen visok književnik, s. Grčar, kajpada oblastni šolski nadzornik in s. Bahun visok železniški »uradnik« in potem sledi cela vrsta samih »mojstrov«. Tako n. pr. je s. Krajnik kotlarski, Jurak kovaški, Majer tesarski itd. Bog nam tedaj oprosti to pregreho. Smo pa postali radovedni, kako bo sestavljena klerikalna lista. Klerikalci se zmerjajo z »ljudsko« stranko, zato smo upravičeno pričakovali, da bodo vsaj oni bolj dosledni in bodo prvih enajst mest na svoji listi zasedli s samimi delavci in najemniki, ne pa z advokati in hišnimi posestniki. No, pa se nismo mi varali! Dr. Leskovar je res delavec in sicer zelo modern delavec. On se bo gotovo še potegnil za skrajšanje delovnega časa in pa za zvišanje plač, vsaj na 5000 Din dnevno. Dr. Jerovšek je tudi delavec v vinogradu Gospodovem, kar se mu pozna že na njegovi zunanosti. Tudi dr. Juvan je advokatski delavec. Gospod Vid Murko iz Melja, je seveda tudi delavec, ki pa ima še to prednost, da se zelo poteguje za pravice ubogih najemnikov. Fran Holnec je mesarski »delavec«, kar je bolje, kot če bi bil mesarski mojster, ker ti »rcveži« žive od samih »izgub«. Da ne pozabimo »zlatega« Zebota, ki je tudi naroden delavec. Še-le čisto na koncu kandidatne liste so veliki klerikalni buržujji, ki ne morejo proletariatu škodovati, ker ne bodo izvoljeni!

Kako klerikalci sabotirajo gradbo stanovanj? Mariborska mestna občina je v letih 1925—1927 zgradila v celoti 97 stanovanj in sicer: 8 v Frančiškanski in 89 pa v Smetanovi ulici. Zidanje stanovanj je bilo že pod prejšnjim socialističnim županom sklenjeno. Mestna občina je že od l. 1924 najela pri Pokojninskem zavodu za priv. nameščence 3 milijone posojila, za mestno električno podjetje, da zgradi hišo za poslovne prostore in stanovanja za uradnike ter uslužben-

ce omenjenga podjetja. Razen tega je bila tedaj že uvedena takozvana to-vorninska davščina, katere donos bi se naj stekal v gradbeni fond. Razen tega bi bile prišle še nekatere davščine, pred vsem davek na nezazidane parcele. Toda klerikalci niso hoteli, da bi se vobče kaj delalo, dokler niso imeli oni vajeti v rokah. Socialističen klub je storil nešteto korakov in akcij, da bi se bilo čim prej in čim več gradilo, toda klerosi so rekli: Saj ni res, da bi bila stanovanjska beda tako velika kot pravijo socialisti. Tudi ne gre, da bi se naj občina zadolževala. Mi že lahko počakamo še kakih deset let! Ko so potem klerikalci prišli na krmilo, tedaj so prevzeli odgovornost in ker so jih socialisti neprenehoma priganjali od ene in javnost od druge strani, so morali končno v to kislno jabolko vgrizniti in proti svoji volji dovoliti, da se nekaj zida. Ko so pa bile lansko leto prve stavbe gotove, tedaj so hoteli napraviti križ čez nadaljne gradbe in je bil radi tega v finančnem odseku hud prepir, ker je gospoda izjavila, da je to, ker se je lani zgradilo, zadnje, kar je mestna občina storila, ker po njihovem mnenju ni občina poklicana, da gradi stanovanja ampak zato so drugi privatni špekulanti. In gospoda ne bi bila res več gradila ampak veliki župan dr. Pirkmajer je gospodom prigovarjal, da naj le še zidajo, ker on ne ve kam s svojimi uradniki! Za delavce se seveda tudi on ni brigal. No in ker socialisti niso odnehali in volitve so se tudi bližale, zato so blokaši končno pristali, da se zgradi še 60 stanovanj. Za kritje posojene glavnice, se je uvedel poseben davek na vino in sicer 1 Din na liter, kar znaša najmanj 1 milijon in dvestotisoč dinarjev letno. Ta stanovanja so sedaj gotova. Prosilcev je okroglo 600 večinoma zelo potrebnih. Dobil jih je samo 10 od sto, drugi se morajo obrisati. Socialistični klub je stavil v predzadnji seji predlog, naj se vse potrebno pripravi, da se bo spomladi nadaljevalo z zidanjem hiš. Predlog je župan zavrnil v odsek. Predlog je bil sicer na dnevnem redu zadnje seje, toda odsek ni dobil akta, ker g. župan najbrž ne mara, da bi se še o takih stvareh razpravljalo, ne upa pa tega z ozirom na predstoječe volitve glasno povedati. Povedali bodo klerikalci še po 18. decembru, da so namreč proti nadaljnjemu zidanju. To bo treba volilcem z vso jasnostjo povedati. Kdor je za nadaljno zidanje hiš po mestni občini, tisti bo volil socialistično.

Čitalnica in tečaji prosvetnega odseka Delavske zbornice, ki so dosedaj životarila v temni sobici na Rotovškem trgu v Mariboru, se bodo najkasneje 1. decembra tl. preselila

v palačo Pokojninskega zavoda, na strani, kjer je Dr. Verstovškova ul. Tam ji bo lep, velik prostor na razpolago. Istotam se bodo vršili ob večerih predavanja s skioptičnim aparatom in slikami in izobraževalni tečajji za delavstvo in privatne uslužbenice. Tečajji bi se vršili dvakrat tedensko, 5—6, in se bode za ure plačalo 1—2 Din, ako se javi vsaj 25—30 udeležencev. Tečajji bi imeli v prvi vrsti namen izobraziti vsakega delavca ozir. uslužbenca tako, da bi lahko z razumevanjem čitali vsako znanstveno ozir. strokovno knjigo. Zato se bo pouk dajal iz vseh panog znanstva, zlasti pa iz filozofije, sociologije, iz prirodoslovnosti in iz zgodovine ter zemljepisja. Prijaviti se je pisмено (z navedbo adrese) na tajništvo ekspoziture Delavske zbornice v Mariboru, Rotovski trg, ali pa na prof. Ivana Fava-ja. Tudi ustmene prijave se sprejemajo.

Čelje.

Poglavje o Ahilovi peti. »Slovenec« je pod naslovom »Ahilova peta« dva dni pred občinskimi volitvami priobčil sledečo trapijo: »Böhmovi socialisti so izdali za celjske okoliške volitve poseben časopis, »Socialistični občinski gospodar«, ki ga pošiljajo vsem okoliškim volilcem. Kdor izdaja časopis in ga celo zastojni deli, mora imeti denar. Delavci, odkod denar? Ali iz vaših žepov ali pa iz dobrega razmerja s kapitalisti? (I, kaj pak! Op. dop.) Eno kot drugo je nesocialistično. Morda pa daje odgovor zadnja stran socialističnega volilnega glasila. Tam delajo velike črke reklamo za neka socialistična podjetja. Odkod tem podjetjem denar, če ne od vas, delavcev? (Kaj pa, če je tudi ta denar iz dobrega razmerja s kapitalisti? Op. dop.) Sicer so pa tista podjetja najvažnejši del socialističnega občinskega programa. To je treba vedeti: Čim več glasov v nedeljo socialistom, s tem večjo močjo bodo iztiskali iz delavca denar. Ne gre za socialistično občino, ne za progresivni davek; za to gre, da si ob vaših delavskih glasovih ustvarijo korita ljudje, ki delo mrze in ga poznajo le v reklamne svrhe.« — Vse te duhovitosti je bržčas napisal človek, ki se gotovo prav dobro razume na korita in na mrzenje dela, drugače bi ne objavil takoj pod gornjo filastroko notico o nakupu hišnega kompleksa in stavbišča na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice od strani Ljudske posojilnice, ki bo tam zgradila reprezentativno stavbo, kjer bo gotovo »ustvarjenih« cel kup — korit! In stavimo, da si bo dotični gospod še upal trditi, da denar, ki se zbira v Ljudski posojil-

Ogljeni papir

(karbon papir), indigo papir, barvni trakovi, barva za štampiljke, dobite vedno in najcenejše pri: **LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/1. Telefon šte. 2980.**

nici ni — ljudski denar! Sicer je pa »Ahilova peta« pri občinskih volitvah izvršila v polni meri svojo dolžnost: privedla je v socialistično skrinjico 313 glasov in s tem stopila »Slovenčevemu« dopisniku na glavo ter mu spravila podstrešje v tak nered, da je še po volitvah videl sam »socialistični teror«, da so vbogi delavci kar plaval v krvi. Kaj bi pa bilo, če bi onih 313 in vsi drugi volilci, ki k tem spadajo, nosili svoj denar v socialistična, t. j. v delavska podjetja? Tedaj bi »Slovenčev« dopisnik šele cvilil, ker bi na njegovi strani bilo mnogo manj — korit! Amen.

Bernotovcu Valentinu Lebiču, ki se je radi očitka, da je pobiral podpise na ime naše stranke, v »Napreju« hudo skašljaj, povemo, da nimamo pravičesar preklicati, ker imamo priče na razpolago, ki naše trditve potrjujejo. Pripuščajoč Lebiču in vsem njegovim kompanjonom, da še nadalje uživajo in se pitajo z izrazi, ki so res »najnižje vrste«, konstatiramo, da so naše gornje trditve najboljše potrdili podpisniki vaše liste, od katerih vam je pri volitvah 28 pokazalo — figo!

Drugi bernotovec in bivši občinski odbornik, Franc Jelen, se je šele po treh letih spomnil, da je bil to kar je bil. V »Napreju« je napisal dolgo klobaso o regulaciji potokov in kanalizaciji v okoliški občini ter skuša dokazati, da ima za ta vprašanja on sam zasluge, kar drugi o tem pišejo pa da je sama laž. Res škoda, da tako zaslužnega možakarja ne bo več v občinskem odboru, ker ga je lastna stranka v priznanje zaslug potisnila čisto spodaj na listi. Eh, saj ni tako, ne! Jelen ni hotel kandidirati med prvimi, ali celo prvi

ter biti nosilec liste, ker je že naprej vedel, da bo — rüczug. Zato je pustil, naj — nosijo blamažo drugi! V ostalem pa ugotavljamo, da kar smo o kanalizaciji in regulaciji potokov v okoliški občini v našem volilnem letaku napisali, drži, pa če se Jelen stokrat na glavo postavi. Več boste robotali o Korenovcih, socialpatriotih itd., bolj se bo izkazalo, da izginjate kakor — kafra!

Trbovlje.

Trboveljski premogokopni družbi še ni dovolj, da neusmiljeno izkorišča nezavedne delavce, ona tudi na drugi strani odpušča zavedne delavce in to zaupnike. S 15. novembrom je odpuštila od dela sodr. Krušiča. To pomeni v današnjih časih mnogo. Trboveljska premogokopna družba ima nad delavskim položajem absolutno oblast, medtem ko postaja delavska zavednost od dne do dne slabša. Ali ne čaka ista usoda, kakor sodr. Krušiča, še marsikatero drugega delavca? Delavstvo pa, mesto da bi se tesno oklenilo svoje stanovske strokovne organizacije, tava v brezmiselnosti, meneč, da mu bodo razne frakcije prinesle zaželjeno oblast in bogastvo. Tukaj se jasno vidi, kam vodi množice ideologija tzv. dekalistov. V propast! Zaveden delavec bo zmagal edinole na podlagi socialističnega programa, ki ni utopičen, ampak revolucionaren, v pravem pomenu besede dovolj, da pomaga zatiranim in bednim proletarcem iz današnjega obupnega položaja v boljše gnotno stanje. Zavedni delavec, spoznaj, da je rešitev iz tvojega neznosnega socialnega položaja edinole v socializmu.

Še en trik Trboveljske premogokopne družbe. Pod firmo podjetja

Dukić sprejema Trbov. prem. družba zopet reducirane delavce nazaj v delo s to izpremembo, da podjetje Dukić plačuje delavce samo na uro in to skrajno po sramotni ceni. Nadurno delo se plačuje brez 50odstotnega poviška. Izmozgan in sestradan rudar je prisiljen sprejeti to ponudbo. Delavec, ki je reduciran, izgubi vso pravico do starostnega zavarovanja. Vsi zneski, ki jih je plačeval do sedaj v starostno zavarovanje, so izgubljeni. Podjetje Dukić, ki sprejema reducirane delavce zopet nazaj v delo, jih posoja rudniku, da delajo v jami. S tem se jasno vidi, da ima Trboveljska prem. družba s pomočjo podjetja Dukić še drug prozoren namen, t. j. odpraviti osemurni delovnik, za katerega je moral delavski razred prinesiti že toliko žrtev. — Ali bo kedaj spoznal trboveljski rudar, kje mu je mesto?

Sv. Lorenc na Pohorju.

Tudi pri nas bomo imeli občinske volitve, ker nismo pristali na skupno listo, da bi ostalo vse pri starem, kakor je bila pobožna želja gospodov okrog SLS in nemške, pardon, obrtne stranke. Gospodarilo se je baje skrbno, a ko smo gospodom povedali, da za malega človeka ne, jih je picilo. Slišali smo pozneje vesti, da smo tudi »komunisti« in nič vredni itd. ter, da se bomo združili z demokrati. Gospodje od zgoraj navedenih strank, ki so si bili pred 3 leti v laseh, gredo zdaj skupaj, dočim bomo imeli mi združeno delavsko listo, katero naj volijo vsi, ki si z delom svojih rok služijo kruh, potem bomo imeli v drugem proračunu druge postavke, kakor so jih gospodje letos odobrili. S. Domanjko je v nedeljo prisostvoval proračunski seji, ter se tam prepričal, kaka je dejanska skrb za uboge. Ker je ostalo preveč denarja, so gospodje sklenili znižati doklado na vino za 50%, ter že niso vedeli kam dejati 700 Din, dočim se je prej pri postavkah za ubožni sklad

in podpore šlo hitro mimo. G. L. je predlagal naj bode za ceste, a sodr. Vezjaka, ki je kritiziral dajatev 25 Din mesečno za obč. reveže, ni nikdo poslušal. O potrebnem otroškem vrtcu ali o ublažitvi stanovanjske krize ni bilo govora, gospodje so pač sami posestniki in kaj jih briga, kje bodo stanovali delavci z nizkimi plačami, od katerih se sicer zahteva zvišana najemnina ter v več slučajih nimajo kakih ugodnosti, ne vrta, brani se jim imeti kokoši, da celo rože na oknih. Še o marsikaterem nedostanku bi se dalo govoriti a bomo že poskrbeli, da bo v prihodnje o vsem in sormirana javnost, ne pa da bi ostalo vse zavito v tajno mrežo kot doslej. Opozorjamo že danes na volilni shod, ki se bo vršil v nedeljo 4. decembra ob 8. uri dopoldne pri g. Novak-u. — Eden, ki misli s svojo glavo.

Sp. Šiška.

DTE podruž. »Svoboda« v Šiški priredi v nedeljo, dne 27. novembra, ob 5. uri popoldne v Švicariji plesno šolo s čajanko. Vstop za člane 12 D, za nečlane 15 D. Vabi se tudi vse sormišljenike, ki niso sprejeli vabila. Vabila se vsled pomanjkanja naslovov še niso mogla vsem razposlati. Ker je čisti dobiček namenjen nabavi društvenih krojev in vzdrževanju telovadnice, prosimo za obilen poset. — Vaditeljski zbor DTE v Šiški.

Študenti pri Marlboru.

Delavsko telovad. društvo »Svoboda« v Studencih bo priredila dne 3. decembra tl. ob 7. uri zvečer v dvoranji Union (Götz) veliko telovadno akademijo v zvezi s pevskim koncertom. Vsa bratovska društva se naprošajo, da se tega večera korporativno odeleže, to tem bolj, ker je čisti dobiček namenjen odplačilu stroškov nove telovadnice v Studencih. Vstopnina: Sedeži 10—8 Din, na galeriji 5 Din. Za obilen obisk prosi odbor.

Vsi kupujejo obleke pri **J. Trplnu, Maribor, Glavni trg 17** ker tam se dobi sukno že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

JUSTIN GUSTINČIČ, Maribor, Tattenbachovaulca 14.

Največja, najcenejša in najhitrejša mehanična delavnica, zlasti za kolesa, motocikle, otroške vozičke, šivalne stroje, pisalne stroje, gramofone, kakor vsa mala in velika mehanična popravila in okretala. — Lastni prostori za popravila in emajliranje z električnim pogonom.

ŠTAMPILJE.

S. PETAN, Maribor, Aleksandrova c. 43, nasproti gl. kolodvora.

Ročni kovčki

za potovanje, damske in šolske torbice, listnice, denarnice, tobačnice, nahrbtniki, gamaše itd. itd. Opreme in pritikline za konje, dežne ponjave za konje in vozove, ovratniki in nagobčniki za pse, gonilni jermeni iz usnja, kakor tudi šivalni in vezalni jermeni.

IVAN KRAVOS, Aleksandrova cesta 13. Telefon šte. 207.

Božična darila

v zlatu, srebru in ure po znižanih cenah. Namizna posoda iz alpaka srebra od Din 300— naprej.

A. Stojec, Maribor Jurčičeva ulica št. 8.

Popravila ur najcenejše in z jamstvom. — Po stenske ure se pride na dom.

Nabirajte

nove naročnike

„Ljudska samopomoč“

podporno društvo za slučaj smrti v Mariboru sprejema vse zdrave osebe nad 50 do 80 let stare in bivajoče v Sloveniji

samo še do 31. decembra 1927.

Podporna vsota znaša 2000 do 16.000 Din. Društvo šteje danes že nad 1000 članov. Zahtevajte takoj pristopno izjavo zastoj iz pisarne

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru, Aleksandrova cesta 45/II.

Priporočam svojo veliko zalogo

„DOKO“ ževljev

za dame, gospode in otroke ter vseh vrst usnjatih dokolenic lastnoročnega domačega izdelka. Oglejte si zalogo v **Prežernovi ulici št. 9, na dvorišču.**

Ivan Čarman.

„JUNIPER“

železno francosko žganje z brinjevim ekstraktom je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodčnim boleznim itd. Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in konzumni trgovini. — Glavna zaloga:

VITOMIR DOLINŠEK
Agentura „Juniper“

CELJE, GOSPOSKA ULICA 26
Trgovci, zahtevajte engros cene.

Pridobivajte naročnike za „Delavsko Politiko“!

Oetker-Jeva

svetla glava!

ČESA ŽELITE?

Želite li šartilje, pecivo, močnata jedila in torte v najvišji popolnosti in lahki prebavljivosti? Potem napravite iste izključno po Dr. Oetker-jevih receptih in z Dr. OETKER-jevim

PECILNIM PRAŠKOM

Najboljše in preizkušene recepte pošilja na željo brezplačno in prosto poštne

Dr. Oetker, Maribor
d. z o. z.

Pozor! 5% popust! Pozor!

Obleke, površnike,

gumijeve plašče, čevlje, gamaše, dežnike, potovalne kovčge, klobuke, čepice, perilo, nogavice (moške in ženske), rokavice, športske telovnike za ženske in moške i. t. d. dobite najceneje pri

Ant. Tkalec, Maribor
Glavni trg šte. 4

Ivan Jančar, Ljubljana

Izdelovanje oljnatih barv, lakov, firneža in steklarskega kleja.

Prodajalna: **Miklošičeva cesta šte. 4**
Skladišče: **Vidovdanska cesta šte. 14**

Zaloga vseh potrebščin za slikarje, pleskarje, ličarje in v te stroke spadajoče.